

KAPERS OP DE KUST.

Ze zijn daar zoo gezellig bijeen met z'n tweeën. Langs een gladden dahliastengel zijn ze naar boven geklauterd, waar een twintig-tal bladluizen een zwart hoopje vormen. 't Heeft inspanning gekost maar hunne moeite wordt rijkelijk beloond. Even met de sprieten gestreken en daar verschijnt op elke bladluis, die deze bewerking ondergaat, een druppeltje van het begeerde zoete vocht, dat gretig wordt opgelikt.

De zoete genieting wordt echter weldra wreed verstoord. Daar nadert een groen monster.... Telkens den kop uit-rekkende, schuift het al nader en nader, recht op het gezelschap aan. De mieren worden er zenuwachtig van en loopen een paar maal in het rond; maar er komt geen hulp opdagen. Intusschen is het voorwerp der verschrikking al tastende bij de bladluiskolonie gekomen en weldra wordt een der dikste bladluizen door reuzenkrachten opgetild.

Wel spartelt ze hevig met pooten en sprieten maar dat baat haar niets, ze wordt uitgezogen en een oogenblik later is alleen haar huidje overgebleven.

De bladluiswolf, de larve van eene zweefvlieg (zie jaarg. VII, blz. 164) is aan het werk.

Dat is te veel voor onze mieren. Zulk een roof, midden op den dag. Dadelijk strijdvaardig loopt een hunner, 't waren zwarte tuinmieren, naar haar groenen mededinger, betast en bevoelt haar eerst en begint al spoedig te bijten, terwijl ze haar achterlijf kromt om ook den invloed van haar mierenzuur te doen gevoelen. Maar onze bladluiswolf trekt zich er niet veel van aan en gaat rustig voort met haar prooi uit te zuigen of liever „leeg te pompen”. Blijkbaar beschermt haar ruwe en wrachtige huid haar. De mieren loopen nog eens een paar maal rond, gaan nog een paar druppeltjes zoet vocht bedelen, maar telkens vallen ze weer aan, zonder merkbaar gevolg echter. De bladluiswolf bekommert er zich niet veel over of de mieren wanhoopig heen en weder loopen, de eene bladluis voor en de andere na wordt opgetild en verslonden. Daar vallen beide mieren tegelijk aan terwijl de kop van de bladluiswolf beneden is. Nu schijnen ze kwaad te kunnen doen, tenminste onze zweefvlieg-larve trekt zich samen en blijft even onbeweeglijk zitten en is zoo schijnbaar onkwetsbaar. Terwijl de vijanden hunne dolle pogingen even staken, rekt ze zich weer uit en vervolgt haar werk. Dat is echter voor korten tijd. 't Begint nu onze bladluiswolf wel wat te vervelen, zij maakt met den kop eene snelle beweging in de richting van de mier, die het dichtst bij is en treft blijkbaar een harer pooten zoodanig, dat het velletje van den laatst verorberden bladluis er aan blijft zitten en onze dappere verdediger van den stengel op een lager hangend blad tuimelt, waar hij zich rondwentelt en na veel inspanning zich van de haar toebedeelde pels kan ontdoen.

Dat maakt indruk, de andere mier kiest ook het hazepad. Even later verschijnen echter andere mieren op het strijdveld, die hunne cijns willen innen, maar na poolshoogte genomen te hebben, dapper den grooten slakop aanvallen, echter even vruchteloos....

Een uurtje later is het terrein van den strijd verlaten.

Geen enkele bladluis is meer over, ook onze roover is verdwenen, hij heeft zich al rekkende verwijderd om elders zijn bloedig maar nuttig handwerk voort te zetten.

Telkens komen er nog mieren, die een vergeefsche reis maken.

Aug. 1905.

J. F. WICHARD.

EEN MISVORMDE HOTTONIA.

Het is een droevige misvorming van een mooie plant die we verleden Zondag uit een sloot in den Robbenoordschen polder (eiland IJselmonde) hebben opgevischt. Wat is er over van de slanke, sierlijke kandelabre, die 'r kransen van bloemen — rozetjes in pinksterbloemenkleur — hoog boven 't water uitsteekt.

In ijle kransen hangen bij de gewone *Hottonia palustris* de langgesteelde kelkjes over een dunnen, haast rechten stengel neer, totdat de top met zijn regelmatig, los bloemkroontje bereikt is. Bij de „knooppunten” is de stengel wel een klein beetje verdikt en gedraaid, maar dat ziet

Bandvorming van Waterviolier.

men haast niet: de spil lijkt recht uitgegroeid. Maar hier hebben we een merkwaardig geval van bandvorming. De stengel wordt naar boven toe breder en ook dikker, maar hooger-op vol bulden; 't is alsof er materiaal te kort was voor den groei. Onderaan is de hier (ongeveer op natuurlijke grootte) geteekende bloemtop 6 mM. breed — toch al veel breder dan bij normale exemplaren — onder de 2en krans (van onder-af) 7 à 8 mM., daarboven 10 of 11; ter hoogte van den 3en krans 12, van den 4en 15, van den 5en zelfs achttien millimeter breedte, om dan bij den top zelf weer iets smaller te worden. 't Heele ding, bleekgroen, slap, bultig, opgeblazen, lijkt wat op een knods. De omtrek is beneden ongeveer 19, bovenaan ongeveer 36 mM. Dikte bovenaan ongeveer 1 cM. Men houde in 't oog dat de plant, toen ze afgebeeld werd, onderaan eenigszins met den smallen kant naar boven gedraaid lag.

In plaats van een ijlen bloemtros vertoont de top van de spil een dikke, opeengedrongen massa slecht ontwikkelde bloemen, die elkaar blijkbaar in den weg gezeten hebben. De spil zelf krijgt bij elken krans een onregelmatigen schroefdraai. De afstanden tusschen de kransen worden, als bij normale exemplaren, naar boven toe geringer.

Maar die kransen zijn het merkwaardigst. Bij een andere *Hottonia* staan ze bijna geheel vlak, en het aantal bloemen aan elken krans is onderaan grooter dan bovenaan, neemt meest van 7 tot 3 af. Bij dit monsterachtige exemplaar is echter de eene kant van de stengel blijkbaar sterker uitgegroeid dan de andere; dien-tengevolge maken de kransen geen rechten hoek meer met den spil; terwijl de afwijking onderaan nog gering is, bedraagt ze bovenaan 45 graden. In plaats van een dwarse lijn vormen de aanhechtingen der bloemstelen dus een scheeve, maar regelmatige streep tegen den opgeblazen stengel aan.

Het aantal bloemstelen is bij den ondersten der afgebeelde kransen 13; dan, naar boven toe, bij den tweeden 19, bij den derden 21, bij den vierden 23, bij den vijfden krans 28. Hier wordt dus hun aantal grooter naar boven toe, wat overigens overeenstemt met de abnormale verwijding van den stengel naar den top.

Rotterdam.

Dr. C. EASTON.